

στροφῇ) Κορινθ. κ. α. 'Αλάτσι τοῦ χρειάζεται' ἀκόμα καὶ 'φτεινοῦ (ὅταν ἐπιπάσσουν εἰς τὸ ἀρτιγέννητον βρέφος ἄλας, πρέπει ὅλοι οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ εὐρισκόμενοι νὰ ρίψουν ὀλίγον ἕκαστος διὰ νὰ ὁμοιάσῃ τοῦτο πρὸς ὅλους κατὰ τὴν εὐφυΐαν, τοὺς τρόπους, τοὺς λόγους κττ. 'Επὶ τοῦ μωροῦ) 'Απύρανθ. Δὲν ξέρεῖ νὰ πῇ νερό καὶ ἀλάτσι (ἐπὶ τοῦ μωροῦ) αὐτόθι. Μαχαιρεῖ καὶ χούφτ' ἀλάτι! (ἐνν. τὸ ρ. θὰ βάλω ἢ βάλε κττ. 'Επὶ μεγάλης ἀπειλῆς) Λακων. Τὸν ἐπιλέγει τζαὶ τὸν ἄλλον αἱ τοῖ! (εἰς τὸν ὀφθαλμόν σου καὶ τὸν ἄλλον ἀλάτι! 'Αρὰ) Τσακων. || Παροιμ. Ἀλάτι πάει 'ς τὴν ἀλυκὴ καὶ φρύγανα 'ς τὸ λόγγο (ἐπὶ τοῦ προσκομίζοντός που πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἀφθονεῖ αὐτόθι. Πβ. ἀρχ. φρ. «γλαῦκ' Ἀθήναζε») 'Ηπ. 'Ο νοικοκύρις εἶν' τ' ἀλάτι τοῦ σπιτιοῦ (ὅτι ὡς τὸ ἄλας καθιστᾷ ἡδέα τὰ φαγητά, οὕτω καὶ ἡ ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ παρουσία τοῦ οἰκογενειάρχου ἀποτελεῖ δι' αὐτὴν πηγὴν χαρᾶς) 'Αργ. β) Πληθ. ἄλατα, τὰ ἐντὸς λέβητος ἐναπομένοντα στερεὰ κατάλοιπα βράζοντος ὕδατος Προπ. (Κύζ.) κ. α. Συνών. π ο υ ρ ί. 2) Μεταφ. ἡδύτης, χάρις σύνθητ.: Τὰ λόγια του δὲν ἔχουν ἀλάτι πολλαχ. Δὲν ἔχει ἀλάτι (ἐπὶ τοῦ μὴ ἔχοντος χάριν εἰς τοὺς λόγους καὶ γενικώτερον τοῦ ἀπειροκάλου) πολλαχ. Συνών. φρ. ἀνάλατος ἀνθρώπος.

Πβ. ἄλας.

άλατιν ἡ, Εὐβ. (Κάρυστ.) ἄλασις Κάλυμν. ἄλασις Μακεδ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι.

Μέρος ὅπου ὑπάρχει ἢ παράγεται πολὺ ἄλας ἐνθ' ἂν.: Ἀσμ.

'Εννοια σου, 'ννοιά σου, μαῦρε μου, τὸ ἐγὼ νὰ σ' ἀνταμείρω, ἃ δὲ σὲ πάω 'ς τὴν ἄλατιν τσαὶ σὲ φορτώσ' ἀλάτι σαράντα μόδια ἀπὸ τὴ μιά, σαράντα ἀπὸ τὴν ἄλλη

Κάρυστ. 'Η λ. καὶ ἐν τῷ τοπων. Βαρδάκα Ἀλασιὰ Μακεδ.

άλατιν τό, ἀμάρτ. ἄλασις Ἀθῆν. (παλαιότ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ι ἀτις.

'Ο φόρος τοῦ ἄλατος.

άλατιν ἡ, πολλαχ. ἄλατις Κυδων. Νάξ. ('Απύρανθ. Κορων.) ἄλατις Κυδων.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ι ἐρα.

Δοχεῖον ἄλατος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀλαταρεῖο.

άλατιν κοιν. καὶ Πόντ. ('Αμισ. Κεραι. Κρώμν. Οἶν. 'Οφ. Τραπ.) ἄλατιν-ζω Καλαβρ. (Μπόβ.) ἄλατιν Καλαβρ. (Μπόβ.) ἄλατιν βόρ. ἰδιώμ. ἄλατιν Θῆρ. Κρήτ. κ. α. ἄλατιν 'Ανδρ. ἄλατιν Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ. κ. α.) 'λατιν Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κύνθ. Σέριφ. 'λατιν-ζον Σύμ. Χίος (Βολισσ.) κ. α. ἀκίζον Τσακων. Μετοχ. ἄλατιν Σῦρ. ('Ερμούπ.) ἄλατιν Καλαβρ. (Μπόβ.) ἄλατιν Θράκ. (Σουφλ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι. 'Η μετοχ. ἄλατιν κατ' ἐπίδρασιν τῆς μετοχ. τῶν περισπωμένων ρημάτων, διότι πολλάκις παρὰ τὰ εἰς -ίζω ἔχομεν καὶ τύπ. εἰς -ῶ. 'Η λ. καὶ παρὰ Πορτ.

Α) 'Ενεργ. 1) Ἀρτύω δι' ἄλατος κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. ('Αμισ. Οἶν. 'Οφ. κ. α.) Τσακων.: Ἀλατιν τὴ σούπα-τὸ φαγεῖ κτλ. Ἀλατιν φαγεῖ κοιν. Οὐτὸ ἀλατι-

σεται μ' ἐλίγο ἄλας ἢ μαρεῖα (τὸ φαγητόν) 'Οφ. || Φρ. Ἀλατιν κα' ἐγὼ (ἔτυχον ὀλίγης παιδείας) Πελοπν. (Λακων.) Ἀλατιν ἀπὸν γράμματα (ἔχει ἀποκτήσει μετρίαν μόρφωσιν) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀλατιν ἀπὸν γραμματάκια (ὀλίγον μορφωμένος) αὐτόθι. Εἶναι κάμποσον ἄλατιν (ἔχει γνώσεις τινάς) Χίος Εἶναι ἄλατιν ἀπ' ὅλα (ἔχει πολλὰς γνώσεις) Ζάκ. || Παροιμ. 'Ολ' ψουμὶ ἄλατιν τρών (μὴ νομίζης ὅτι μόνον σὺ ἐννοεῖς, ὅπως σὺ, οὕτω καὶ οἱ ἄλλοι ἐννοοῦν. Πρὸς τὸν ὑποτιμῶντα τὴν ἀντίληψιν τῶν ἄλλων) Σουφλ. β) 'Επιπάσσω ἄλας ἐπὶ τινος ὕλης ἐπιδεκτικῆς σήψεως πρὸς διατήρησιν, συνήθως ἐπὶ τροφῶν κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Οἶν. 'Οφ. κ. α.): Ἀλατιν τὸ τυρὶ-τὸ ψάρι κτλ. Δέρμα ἄλατιν κοιν. || Φρ. Ἀλατιν 'ς τὸ ξύλο τὸν δεῖνα καὶ ἀπλῶς ἄλατιν (δέρνω τινὰ ἀνηλεῶς, ἥτοι μέχρι θανάτου, ὥστε νὰ ἔχη πλέον ἀνάγκην ἄλατος τὸ σῶμά του διὰ νὰ μὴ πάθῃ σήψιν. Συνών. φρ. τὸν κἄνω τ' ἄλατιν) πολλαχ. Κάτσε καλά, θὰ σ' ἔς ἀλατιν! (θὰ σοῦ τοῖς ἀλατιν. 'Η ἀνευ γραμματικῆς ἀνάγκης προσθήκη τοῦ ἄρθρ. εἰς τὴν φρ. ἔγινε κατ' ἐπίδρασιν τῆς συνων. φρ. θὰ σοῦ τοῖς βρῆξω!) Αἰτωλ. Νὰ σ' ἀλατιν νὰ μὴ βρομῆσης! (πρὸς τὸν ἐν ἔργῳ ἢ λόγῳ ἀνοηταίνοντα) πολλαχ. Εἶνε καὶ ἀλατιν (ἐπὶ ἀνιάτου τραύματος καὶ γενικῶς ἐπὶ πάσης ματαιοπονίας) Πελοπν. (Μάν.) γ) Παρέχω ἄλας ὡς τροφήν εἰς τὰ κατοικίδια θηλαστικά ζῷα Πελοπν. Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. 'Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ. α.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀλατιν τὸ ζῷ 'Οφ. Ἀλατιν τ' αἰδῶ-τὰ πρόβατα Κοτύωρ. Χαλδ. || Παροιμ. Ἀλατιν ὀκλύλλια (ἀλατιν σκύλλους, εἰρωνικ., διότι ὁ σκύλλος δὲν τρώγει ἄλας. 'Επὶ τοῦ ἀέργου) Χαλδ. 2) Μεταφ. σφῶν τινὰ Θράκ. (Σαρεκκλ.): Τὸν ἄλατιν ὁ δαδᾶς του. Τὸν ἄλατιν τῆς γυναίκας του τὰ χρήματα.

Β) Μέσ. 1) Τρώγω ἄλας, ἐπὶ ζῶων Πελοπν.: Τὰ πρόβατα ἀλατινται. Πβ. ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημ. τὸ ἀρχ. ἀλίω Ἀριστοτ. Ζῶων ἱστορ. 8,10,1 «πρὸς τε τοὺς τόκους ἀλιζόμεναι μείω τὰ οὐθὰτα καθιᾶσιν». 2) Μεταφ. ἐξοικονομῶ τὰ κατ' ἐμὲ Θεσσ. ('Αλμυρ.) κ. α.: Δὲ μᾶς χρειάζονται πολλὰ, πέντε χιλιάδες δραμὲς νὰ εἶχαμε, ἀλατινοῦμαστε Ἀλμυρ.

Πβ. ἀλατιν, ἀλίω.

άλατιν τό, Στερελλ. (Βοστίν.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ις. Πβ. μεσν. οὐσ. ἀλατιν.

Μεγάλῃ πλακοειδῆς πέτρα, ἐπὶ τῆς ὁποίας θέτουν ἄλας τριμμένον διὰ νὰ φάγουν αἱ αἶγες καὶ τὰ πρόβατα. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀλαταρεῖα 1. Πβ. καὶ ἀλατιστήρα.

άλατιν ἡ, Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀλάτι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίλα. Ἀλμυρὰ γεῦσις.

άλατιν ἡ, ἀμάρτ. ἄλατιν 'Ηπ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) κ. α.

'Εκ τοῦ ἀμάρτ. οὐσ. ἀλατιν.

1) Ποσότης ἄλατος ὅση ἀρκεῖ πρὸς ἀλάτισμα ἐνὸς φαγητοῦ Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) κ. α.: Νὰ ἄλατιν θέλου ν' ἀλατιν τοῦ φαγεῖ Αἰτωλ. Τρεῖς ἄλατιν ἀλάτιν ἔχ' οὐ ἀλατουλόους μας αὐτόθι. 2) Τὸ μέρος ὅπου παρέχουν πρὸς τροφήν ἄλας εἰς τὰ ποίμνια 'Ηπ. κ. α. Πβ. ἀλαταρεῖα 1.

